

Bultzatu eta finantziatzen du / Promueve y financia

Donutaren ekonomia

Donutaren ekonomia teoria ekonomizista bat da, gizakiaren oinarrizko premiak asetzean oinarritzen dena, planetan mugatuak diren baliabideak agortu gabe. Kate Raworthen teoria bat da, donutaren figura bizitzeko espazio seguru eta iraunkor bat irudikatzen duen zirkulu gisa erabiltzen duena. Figura horren bidez, pertsonen beharrak baliabide naturalez abusatu gabe nola bete aztertu nahi da.

Donuta bi zirkulu zentrokidek osatzen dute:

- Barnealdeak barne hartzen ditu pertsona baten ongizaterako oinarrizko baldintzak, hala nola ura, elikagaiak, osasuna, hezkuntza, lana, berdintasuna, etab.
- Kanpoaldean sartzen dira ingurumenak dituen mugak eta beharrak, hala nola klima-aldaketa, kutsadura, biodibertsitatearen galera, etab.

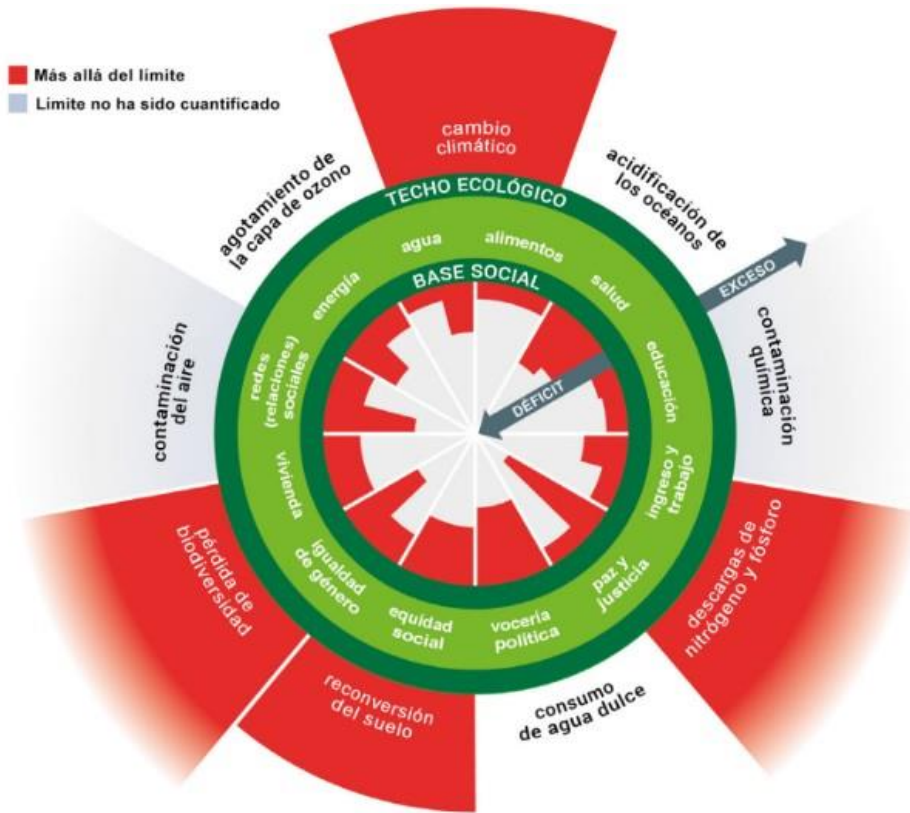
Bi zirkuluen arteko espazioan gizakiaren eta naturaren arteko interakzio osasuntsua garatu behar da, eta, horrela, desberdintasun sozialekin amaitu eta Lurraren iraunkortasuna lortu ahal izango da. Teoria horrek Garapen Iraunkorreko Helburuak (GJH) betetzen ditu. Plan hori Nazio Batuek ezarri zuten 2015ean, eta ingurumena babesteko helburu desberdinak ditu.

Raworthek teoria hori proposatu du aberastasuna hobeto banatuko duen beste sistema ekonomiko bat lortzeko, ingurumen-mugak kontuan hartuta, hau da, etorkizunean garatzeko iraunkorra izango den sistema bat lortzeko.

Amsterdam izan da donutaren eredua ezarri duen lehen herrialdea, 2030erako ekonomia erabat zirkularra lortzeko helburuarekin. Sistema berriarekin, herrialdeak hainbat neurri ekonomiko ezarri ditu, hala nola funtzionatzeari utzi ez dioten materialak berrerabiltzea, hala nola tresna elektronikoak, janari gutxiago alferrik galtzea eta partekatzeoko plataformak sortzea. Neurri horiek gutxiago erosteko partekatzea sustatzen dute, adibidez, bigarren eskuko dendak, non arropa edo altzariak bezalako produktu askori bigarren bizitza eman dakiekeen.

Raworthek proposatzen duen ekonomia zirkularra gero eta ezagunagoa egiten ari den eredua da, klima-aldaketari aurre egiteko beharrak ikusita. Gaur egungo kontsumo-gizarteak gainprodukzioa eta zabor ugari botatzea dakar, naturaren zikloa errespetatzen ez duena. Kontsumoa geldiarazteko, ekonomia zirkularrak produktuei eta materialei balio handiagoa ematea proposatzen du, horrela gainprodukzioa eta hondakinen sorrera murriztu ahal izateko.

Bultzatu eta finantziatzen du / Promueve y financia

Fuente: traducción del esquema original en Raworth (2017).